

Forslag

til

Lov om tilskud til højvandspumpestationer i Ribe Marsk.

Fremsat den 22. august 1977 af *landbrugsministeren*.

§ 1. Landbrugsministeren kan efter anmodning af interesserede lodsejere og indstilling fra det i henhold til § 3, stk. 1, i lov nr. 126 af 25. marts 1970 nedsatte afvandingsudvalg på nærmere fastsatte betingelser yde et tilskud af statskassen på indtil 11 mill. kr. til etablering af højvandspumpestationer i Ribe Marsk.

§ 2. Den del af udgifterne ved det i § 1 nævnte anlægsarbejde, som ikke dækkes af tilskud efter nævnte paragraf eller anden form for tilskud, skal udredes af de interesserede lodsejere.

Stk. 2. Landbrugsministeren kan på tilsvarende vilkår som anført i § 1 godkende, at der til dækning af lodsejerbidraget efter stk. 1 ydes lån af banker eller sparekasser eller ved serielån med statutmæssigt ansvar af realkreditinstitutioner med panterettighed i de interesserede ejendomme forud for andre hæftelser af privatretlig oprindelse.

Stk. 3. Når beslutning om godkendelse af lån efter stk. 2 er truffet, påhviler det landbrugsministeren at foranledige, at beslut-

ningen tinglyses på alle de ejendomme, der kan antages at blive bidragspligtige.

Stk. 4. En stedlig landvæsenskommission afgør som 1. instans, hvilke ejendomme der skal deltage i omkostningerne ved udførelsen af de i § 1 anførte anlæg, og i hvilket forhold dette skal ske.

Stk. 5. Landbrugsministeren foranlediger snarest muligt efter afsigelsen af landvæsensrettens kendelse de periodiske anlægsbidrag til vedkommende långiver tinglyst som pantsekret byrde i henhold til stk. 2 på de enkelte ejendomme. Samtidig aflyses tinglysningen efter stk. 3 på de ejendomme, der ikke er blevet bidragspligtige, og der gives de pågældende ejere meddelelse om aflysningen.

§ 3. Landbrugsministeren fastsætter nærmere regler for projekteringen, arbejdets udførelse og tilsynet hermed m. m.

§ 4. Tidspunktet for lovens ikrafttræden bestemmes af landbrugsministeren.

Bemærkninger til lovforslaget.

Almindelige bemærkninger.

Det pågældende projekt, som er forelagt landbrugsministeriet af Ribe amtsråd for lodsejerudvalget for Ribe Marsk, går ud på at etablere 3 højvandspumpestationer ved havsluserne for henholdsvis Sneum å, Kongeå og Ribe å. Højvandspumperne skal forbedre afvandingsforholdene i marsken for at øge jordbrugets rentabilitet.

Ved hjælp af disse pumper kan man i langvarige højvandsperioder, hvor havslusernes porte er lukkede, pumpe vandløbenes (åernes) hele afstrømning ud i havet og derved undgå, at indvandets normale niveau stiger, undertiden med den virkning, at markerne oversvømmes.

I de sidste 10-15 år har der været mange bestræbelser i gang for at løse Ribe Marskens indvands-

problemer, men sagen er nu blevet aktualiseret ved lov 319/1976 om forstærkning af Ribe dige m. m., idet det efter kystinspektoratets opfattelse vil være uheldigt at undlade en koordinering af digearbejdet og anlægget af højvandspumpestationer.

Anlægsudgiften for pumpestationerne er anslået til 30 mill. kr. og den beskæftigelsesmæssige effekt — direkte og indirekte — til i alt 20.000 arbejdsmanddage. Udførelsestiden anslås til 15-20 måneder.

Der må regnes med ca. 180 arbejdsdage om året, idet der ikke vil kunne arbejdes i ca. halvdelen af vinterhalvåret.

Under denne forudsætning kan der regnes med beskæftigelse af ca. 110 mand i ét år, men således at disse folk reelt kun er beskæftiget ca. $\frac{3}{4}$ af året.

Merudbyttet ved den bedre afvanding og den større dyrkningssikkerhed, som pumperne vil give, anslås fra sagkyndig side til ca. 15 hkg korn pr. ha (en stigning fra 40 til 55 hkg/ha).

Med en kornpris på ca. 100 kr. pr. hkg og en gennemsnitlig brugsstørrelse på 25 ha vil det give et merudbytte på 25×1.500 kr. = 37.500 kr. på årsbasis.

Det interesserede marskareal udgør ca. 5.500 ha fordelt på 200-300 lodsejere. Under hensyn til de nuværende noget varierede dyrningsforhold (afgrøder) i marsken anslås det årlige merudbytte for hele arealet til 6 mill. kr.

Ribe amtsråd har på lodsejernes vegne ansøgt om tilskud fra EFs landbrugsfond (FEOGA) til projektet.

Tilskud fra FEOGA udgør som hovedregel 25 pct. af den samlede anlægsudgift svarende til 7,5 mill. kr. Hertil kommer et nationalt bidrag på 5 pct. svarende til 1,5 mill. kr. i henhold til loven om tilskud til strukturprojekter inden for jordbruget (lov 173/1973).

Ansøgning om tilskud fra FEOGA til det omhandlede projekt er indgivet med den danske stats anbefaling, men Kommissionen vil ikke kunne tage stilling til ansøgningen, før der foreligger et mere detaljeret projekt og en endelig finansieringsplan.

Der er ikke lovhjælp til, at staten bidrager til restfinansieringsbeløbet på 21 mill. kr. (den gældende grundforbedringslovgivning vedrører alene enkeltmandsarbejder). Regeringens forslag, for-

udsætter således, at der skaffes et samlet tilskud fra FEOGA og strukturprojektloven på 9,0 mill. kr.

Restbeløbet på 21 mill. kr. forudsættes herefter finansieret således:

	mill. kr.
1. Et tilskud på ca. 50 pct. svarende til normal praksis efter den gamle landvindingslov	11,0
2. Lodsejerbidrag uden statslig (eller kommunal) bistand	10,0
I alt . . .	<u>21,0</u>

Regeringen forudsætter, at lodsejerbidraget kan finansieres ved kreditforeningslån eller andet ikke-statsligt lån, men dette vil ikke i praksis kunne lade sig gøre uden gennemførelse af lovbestemmelser om fortinspant, partsfordeling m. v., svarende til principperne i de tidligere landvindingslove. Det vil indebære visse begrænsede administrationsudgifter for staten.

Efter hvad der er oplyst om stemningen blandt lodsejerne, skulle der — projektets fordelagtighed taget i betragtning — være en rimelig sandsynlighed for et acceptabelt flertal for gennemførelsen af projektet på de i forslaget forudsatte vilkår. Forslaget skal notificeres for EF-Kommissionen.

Administrationen af den foreslåede lov påregnes ikke at medføre statslige eller kommunale merudgifter af betydning.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser.

Til §§ 1 og 2.

Forslaget svarer til den tidligere landvindingslovgivningen med den forskel, at der her er tale om ikke-statslige lån til lodsejerbidraget. Efter det for regeringen oplyste kan sådant lån påregnes. For at den foreslåede lov kan få virkning er det en betingelse, at et flertal af lodsejerne — efter areal — tilslutter sig det endelige projekt, der er under udarbejdelse i Det danske Hedeselskab og påregnes at foreligge i løbet af 4-5 uger.

Til § 4.

Af hensyn til notifikationen til EF-Kommissionen skønnes bestemmelsen påkrævet.